

החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 147

בס"ד ערש"ק פר' שמיני (פערטן) כ"ו ניסן תשס"א

פנינים יקרים

ויהי ביום השמיני קרא משה לזקני ישראל וגו' (ב, א)... והנה הרשעים מאבדין את העולם היינו שמקלקלין את השבעה מדות... והצדיקים הם המתקנים את המדות וממלאין את החסרון שמחסרין הרשעים, ועיקר התיקון ע"י שפלות כי חטא הוא לשון חסרון (ע"ר אני ושלמה בני חטאים מהמלכות). (מאור עינים - ע"ש באריכות)

ולזקני ישראל (ב, א) במד"ר א"ר עקיבא נמשלו ישראל לעוף, מה עוף הזה אינו פורח בלי כנפיים כך ישראל אינם יכולים לעשות דבר בלי זקניהם וכו'... להבין הענין בערכנו היינו רואים שיש צדיקים גדולים הנקראים בשם זק"ן - זה קנה חכמה. והוא נלחם עם יצרו עד שלבו חלל בקרבו. והרג את יצרו וכו'. ואעפ"כ כשהולך לעשות רצון קונו בתכלית וייתורם מתחדש כנשר נעוריו וממליך בוראו בכל מיני אהבות ותשוקות והתלהבות לבו כמו שהאדם בוער באהבתו בימי הילדות לאיזה תאוה מתאוות, והצדיק הזה הוא מתעלה בתשוקות האלה להבוב"ה ומעלה התשוקות כנודע...

וישא אהרן את ידיו אל העם וגו' (ב, כ"ג) ג"ל רהנה הצדיק הולך תמיד בדביקות ודבוק בעולמות העליונים, רק מחמת שתשוקתו תמיד על טובת ישראל שייטיב להם השי"ת בכל מיני שפע וברכה מחמת זה הוא יורד קצת ממדרגתו ודביקות, אך דכל זאת הוא פועל טוב כמה שיוורד קצת מהדביקות שע"י שרואים בני אדם גודל תשוקתו ותאוותו לטובתם הוא מכניס בלכם יראת ה' ואהבתו שכולם נתעורר לכם לעבודתו יתב"ש. (נועם אלימלך)

ועשה את קרבן העם כאשר צוה ה' (ב, י) צוה מלשון צוותא וחיבור שיתחברו ויתאחדו בני"ע ע"י הכנעה ושפלות שיראה כל אחד ואחד רק מעלות חברו עי"ז תבחר ותקרב כל ישראל לה' כוללות ישראל. והדינים היוצאים מזבחי אלוקים שהוא דין תזכה להשפיע להם שיתהפכו לרחמים כאשר צוה ה' שם הוי"ה ב"ה רחמים גמורים.. (עבודת יששכר)

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח וגו' (ב, י) פרש"י לפי שהיה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו משה אתה בוש לכך נבחרת ע"כ. והוא תמוה משום שנבחר בזה לא יסתלק הבושה מעליו? והנה שמעתי מן אדוני אבי זקני זללה"ה פירוש על זה. מפני שיש לך יראה ובושה מן השי"ת - לכך נבחרת! כי זבחי אלוקים רוח נשברה (תהלים נ"א)... (דגל מחנה אפרים)

כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלוקים (י"א, מ"ה) שמעתי בשם הבעש"ט זצ"ל היינו שגם הדברי הגשמיים והאמציות שמכונה בשם לכם על דרך חצייו לה' וחצייו לכם (ביצה ס"ז) והיה ג"כ לאלוקים בלי שום תאוות עוה"ז. (מבשר צדק)

וירד מעשות החטאת (ב, כ"ב) הג"ל עפ"י מאמר הגמרא אין מעבירין על המצוות, כי כן דרך היצר לקרב את האדם בגשתו אל העבודה זו תפלה לומר לו הלא אתה מלא עין ואיך ימלא לבך לגשת אל הקודש, אולם באמת אינו כן כי הקב"ה שומע תפלת כל פה ומרחם על הבריות לקבל ברחמים תפלתו. וז"ש אין מעבירין על המצוות. כל יעלה על זכרוננו העבירות בעת עשות המצוות (סור מרע ועשה טוב בשעה שאתה עושה טוב תסיר הרע מקרב לבבך אל תזכור עוד) וזה וירד מעשות החטאת וכו' בשעה שאהרן היה מברך את ישראל לא היה זוכר החטאות שלהם וכו'.

ויהי ביום השמיני (ויקרא מ, א) איתא במד"ר (ויקרא י"א) כל מקום שנאמר ויהי בימי והסיבה נפלה בימים אינו אלא צער וגם כאן כתיב ויהי ביום, ואולי יש לומר כפי מה ששנור בפי העולם כי אחרי צרה יבא רוחה (ומתנתן סימנא כי אחרי תביר יבא אתנת) לפי"ז יתבאר דברי הילקוט מלמד שהיתה שמחה לפניו במרום כיום שנברא בו העולם וכו' ע"י שמחת הקמת המשכן עד שלא הספיקו את עצמן לחשוב כי כבר עשו די צורך ויצאו במסי"ג ככח וכו' וידוע דרך עובדי השי"ת כי כל הגדול מחברו כן יגדל ענותנותו ביותר ונדמה לו אשר עדיין לא עשה כלום ולא פעל מאומה בעבודתו כפי הראוי לממ"ה... (עבודת יששכר)

שיחת הרא"ש ע"ה נכתב ע"י הר"פ כפ' הכנתו

נגד השני אין שום סכוי שמשוהו טוב יצמח מזה ונשיג רק את ההיפך, ואז עדיף שלא להדבר בכלל ממה שכל אחד יתבצר בעמדתו. אם המתנגדים חפצים באמת את התועלת הרוחנית שלנו למה שלא יבואו להדבר ישירות. אדרבה טוב שנפגש ביחד ונחפש בשתוף פעולה אחר נקודות האמת שבבקורת. הלא גם המתנגד יציר כפיו של הקב"ה ואולי בא בשליחותו של המקום ברוך הוא להאיר לנו בדרך האמת איזה נקודה שלא היתה בהירה לנו מספיק המצריכה תקון, או כל הערה המתקבלת על הדעת שיש לשים לב אליה כדבעי. וכן אם אותם מתנגדים חפצים שנלך בדרך האמת כמה מזמורי תהלים התפללנו עלינו? אדרבה בואו ביחד ונתפלל אל ה' שיאיר לנו את הדרך נלך בה ואת המעשה אשר נעשה, ושנוכה לכוון אל האמת בכל מחשבה דבור ומעשה. בלי שום ספק בכח התפלה שנתפלל ביחד הקב"ה יעורר רחמיו ויאיר עינינו בדרך האמיתי, וממילא כל תחושת ההתנגדות תוסר.

אם הצד שכנגד אינו מעוניין להפגש ומעוניין להמשיך בהתנגדות אין להתייחס לנושאים שבדברי המתנגד בצורה ישירה כי לפעמים קורה שההתנגדות אינה בדוקא על טהרת ההתנגדות אלא תוצאה מאיזה קטרוג הבא מהשמים. הקטרוג הוא מציאות שיש בבריאה המסוגל להיות מלוכש בכל גורם שבבריאה, לפעמים מתלבש בדומם, לפעמים מתלבש בצומח, לפעמים מתלבש בחי, ולפעמים מתלבש במדבר. כאשר ההתנגדות באה בכח המקטרג קשה מאד להגיע לאיזה הדברות ולאיזה הבנה

כאשר נשאל הרא"ש איך לנהוג כאשר קרובים וידידים מביעים התנגדות, אמר הרא"ש: כאשר ההתנגדות אינה מלוכשת בלבוש של מצוה אין להתנגדות כל כך משמעות לכל אחד מותר להביע דעה וגם לנו מותר להחזיק בדעה ובגישה מסוימת, כאשר ההתנגדות אינה מלוכשת בלבוש של מצוה כל אחד מתבצר בעמדה שלו ואז כמעט ואין כל תועלת בהדברות, כל אחד יכול לחזות מראש מה תהינה התוצאות של הדברות זו, מה שקורה בשטח הוא שההתנגדות מלוכשת בלבוש של מצוה דהיינו שבאים בטענה כאלו שהנהגה אינה על פי ההלכה או ההליכות השונות אינם מקובלות בדרך התורה והיראה. ברור שלא שייך להתחמק מלשמוע את ההערות ואת הבקורת, ההכרח להטות אוזן ולהקשיב אולי יש איזה נקודה של אמת בבקורת שאנו צריכים לשפר ולתקן. ואז אדרבה נשתדל להיות זמין כדי שהמבקרים יוכלו להביע דעתם בצורה מסודרת.

כאשר נפגשים ישירות עם המתנגדים ומטיחי הבקורת יש לבקש שלא להתבצר כל אחד בעמדתו אלא להיות אמיתיים וגלויים אחד כלפי השני, כי להתבצרות לא תצמח שום תועלת. באם אנו רוצים שהבקורת תשיג מטרתה (שחושבים להשיג) חשובה מאד ההדברות, כל אחד ינסה להסביר את עצמו, ובעז"ה האמת שבשיחה תוליד את התוצאות הברוכות. מאד צריכים להזהר שלא ליצור מצב של התנגדות אפילו כאשר הצד שכנגד מתבצר בעמדתו ואפילו כאשר אנחנו בטוחים בדרכנו. כי כל זמן שאחד מתבצר

מציאות בחיים שלא יהיה בה נקודה של קדושה. וגם בתוך הקטרוג מסתתרת הקדושה. ואם תשאל למה הנקודה של הקדושה בהסתר והשפעת הקטרוג בגלוי, ולמה מצליח להכניס את האדם בלחץ של דמיונות שוא ופחדים בכל צורה שהיא, אין אנו יודעים הנסתר של ה' אלוקינו, לפעמים ההסתר פנים נגרם מחמת כשלונות שנכשל בעבירה בפועל או באיזה מחשבה אסורה וגרם שנקודת הקדושה תהיה בהסתר ונקודת הקטרוג תשפיע על מצבו של האדם.

כאשר האדם ילחם עם עצמו ויחדור עמוק עמוק בתודעה שלו שגם בהתנגדות ובקטרוג יש נקודה של קדושה אלא שהנקודה של הקדושה מסתתרת. וממילא יחדיר היטב בתודעה שלו שכל תחושת הפחד והסבל שיש לו אינה מציאות של ממש ורק לחץ וכאב מכח הקטרוג. וכן יחדיר לעצמו שהקטרוג בא כדי ללמד את האדם דעת להתחבר אל ה' מתוך הפחדים הנוראים שעובר, וזאת כדי שיכריז: גם שם ידך תנחני ותאחזני ימינך, כלומר גם שם נמצא ה' בכל הודו והדרו. או האדם מקשר את כח הקדושה שבקליפה לבחינת "ה' אחד ושמו אחד" ואז נעלמת כל כח ההתנגדות והשפעת הקליפות.

הקושי שיש בעבודה העצמית במצב הזה הוא מחמת כשהקליפות מתלבשים על האדם בהתנגדות בפחדים ובדמיונות, נוטה האדם לחשוב שאכן הקליפות הם מציאות של אמת וממילא גם ההתנגדות והפחד הם אמיתיים. אמנם כאשר האדם ילחם עם עצמו ויקבע בקביעות מוחלטת שכל זה הוא רק קליפה והסתר פנים. וגם יקבע בלבו שלקליפה אין כח עצמי אלא שבתוך

הדדית. המתנגד בעצם אינו מתנגד בפועל, המתנגד אינו אלא הלבוש שהקטרוג התלבש בו ונותן לו את אותם בטווי ההתנגדות. ואם ההתנגדות הוא לבוש של קטרוג הלא אינו שונה מקטרוגים אחרים היכולים לצאת מדומם צומח וחי. הלא כאשר יש איזה קטרוג ר"ל הקטרוג יכול להופיע בכל לבוש שהוא. הוא יכול להופיע בנדנד של הדומם. יכול להופיע בנדנד של הצומח, והנדנד הקל של הצומח עלול להתפס אצל האדם בפחד נורא מחשש שאיזה אסון מתקרב ובא. לדוגמא: לפעמים קורה באחד שהולך יחידי בדרך ושומע רשרוש של עלה, בדמיון שלו נתפס שאיזה מזיק (נחש עקרב וכד') מתקרב אליו להזיקו. מה שעל האדם לעשות בשעה זו, הוא לעבוד קשה עם עצמו להעביר את הפחד הזה לפחד ה' ואז יגלה שלא היה רק פחד של דמיון. זה שיש לעלה נידף זה היכולת להכניס את האדם לפחדים כאלו אינו רק בכח הקטרוג שרובץ על האדם ומתלבש בדבר מסוים בדומם בצומח בחי ובמדבר. לכן גם בעניינינו אם לא מוכנים להתישב פנים אל פנים ואם לא חושבים להתפלל אחד על השני, מאד יתכן שההתנגדות אינה בכח ההתנגדות אלא בכח איזה קטרוג המלוכש באדם הנראה כהתנגדות.

כאשר נתקלים במצב של התנגדות אשר יתכן אשר הוא לבוש של קטרוג, על האדם לנהוג כפי שיש לנהוג בכל עת כאשר הקטרוג מתלבש על האדם בכל צורה שהיא. העבודה נגד הקטרוג הוא בזה שנחדיר לעצמנו שבכל נקודה בחיים ואפילו בכל פחד ופחד יש נקודה של קדושה. פשוט לא יתכן שתהיה איזה

שיחות קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

המשך מעמ' קודם

147
ד

רחוק מלהיות מתפלל כראוי. האדם חש שהוא מוותר לזולת ובאמת אינו מוותר כלל וכל הויתור הוא בעצם איזה טריק איד להוציא ממנו אח"כ בגדול. או שחש את עצמו מתאפק באיזה נסיון ובפועל ההתאפקות ממנו והלאה. מאחר והקב"ה חפץ למען צדקו - מביא את נקודת הקדושה בלבוש הקליפה מכניס את האדם בפחדים נוראים. פחדים אלו מראים לאדם עד כמה שהוא אפסי ועד כמה שהוא רחוק מנקודת האמת. ברגע שקלט את האפסיות שלו וברגע שהפנים את הרצון והצורך להיות אמיתי בחייו הן בענינים כלליים והן בעניני תורה ומצוות הקטרוג מיד נעלם והאדם חש מיד בתופעה האלוקי חדות ה' היא מעוזכם

הרא"ש סיים בדבריו ואמר שהמציאות הוכיחה זאת כמה וכמה פעמים, כל אחד שיתבונן יראה שגם הוא עבר תחושה זו.

הקליפה קיימת נקודה של קדושה. שתי הקביעות האלו נותנים כח לפחות לרצות להתקשר אל הרבש"ע. וכאשר מפעיל את הרצון מהכח אל הפועל (בכח שני הדברים הנ"ל) להתפלל אל ה' מתוך מצוקתו: גם שם ידך תנחני, אזי הרצון האמיתי תביא לידי בטוי בזה שיקשר את נקודת הקדושה שיש בקליפה לבחינת "ה' אחד ושמו אחד".

הקביעות שהכל קליפה, והקביעות שלקליפה אין כח עצמי אלא שבתוכו קיימת נקודה של קדושה, וזה שעל ידי שמעלה את עצמו בשאיפה ובתפלה לקשר את נקודת הקדושה ליחוד הבורא ברוך הוא. כל אלו מעלים אל האדם מעל להשפעת הקליפה ואז כח הקטרוג נעלם לגמרי וכבוד ה' מתגלה במלא הודו והדרו. לפעמים קורה שכל הקטרוג בא מחמת חסרון בנקודת האמת בעבודת השי"ת, וזה קורה כאשר האדם רואה את עצמו עובד ה' - מתפלל ובכוונה הראויה, ולמעשה עדין

שהשמחה במעונם

מו"ר הרא"ש שליט"א להולדת בן הנין

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להולדת הנין הר"ר צבי פרל ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר אברהם פרל ומשפ' להולדת הבן

הר"ר יוסף אורלנצ'יק ומשפ' הר"ר מרדכי אורלנצ'יק ומשפ' להולדת הנכד / הבן

הר"ר שמואל שכטר ומשפ' הר"ר מרדכי שכטר ומשפ' להולדת הנכד / הבן

הר"ר שמעון ספרן ומשפ' להולדת הבת

הר"ר דני כהן ומשפ' להולדת הבת

הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' לאירוס' הבן

הבה"ח יצחק שלמה מורגנשטרן לאירוסיו

משפ' פשקוס להכנס הבן / הנכד בעול המצוות

